graviter offendiſſe; tam ipſum Archidiaconum quàm prædictam Eccleſiam Eccleſiaſtico ſuppoſuit interdicto: Et infrà. *Cùm igitur ſuper præmiſſis & aliis utriuſque Partis per Procuratores fuiſſet coram dil. fil. J. SS. Coſmæ & Damiani Diac. Card. quem auditorem eiſdem dedimus, diutiùs litigatum, & ipſe nobis, quæ audierat, fideliter retuliſſet: quia nobis conſtare non potuit, an per literas quæ ad Paduan. Archipresbyterum impetratæ dicuntur, cùm nobis oſtenſæ non fuerint, revocatæ fuerint literæ ad prædictos Primicerium, & Plebanum obtentæ, cauſam ipſam veſtro examini duximus committendam, per A. S.*]

¶ Pith. 36 *Hilarii.*] *Illarii* Tax. Benef. *Illarii, & Benedicti de Venetiis Ordinis Sancti Benedicti Diœceſis Caſtell.* 37 *Terviſino.*] *Terraconenſi.* 38 *Caſtallan.*] al. *Caſtellan. Caſtelleri, Caſtanetenſ.* Sicut notatur in Taxa manuſcripta Beneficiorum.

[c] *al.* Parmenſi.

XXX. Idem Epiſcopo Pictavien. [c] [c. an. 1208. *Româ in Galliam.*]

Juriſdictio Delegati, re integra morte Mandantis expirat.

[d] *Cap. 9. eod. tit. in* III. *Compil.*
[e] ea.

LIcèt [d] undique [*Et infrà* α.] Cùm igitur duxeris requirendum, ſi cauſam tribus Judicibus delegamus, apponi in Literis noſtris illam clauſulam facientes: [Quòd ſi non omnes his exequendis poteritis intereſſe, duo veſtrûm nihilominus eam [e] exequantur:] & unus, poſtquam commiſerit cuidam ex aliis, vices ſuas, de medio ſit ſublatus, tertius ut ſuſpectus meritò recuſetur: an Collega ſuperſtes ſuo nomine ac Defuncti poſſit negotium diffinire? † Inquiſitioni tuæ taliter reſpondemus, quòd ſi juriſdictione à ſuo ſibi Collega delegatâ, eo vivente uti non cœperit; quia mandatum hujuſmodi re integra morte Mandatoris expiravit, non habet ſolus officium judicandi: ſi verò ante mortem illius juriſdictione uti cœperit taliter demandatâ; vices ſuas & alius poterit adimplere.

[α *Confluentium negotiorum multiplicitas copioſa noſtrum animum ad curas varias impellere non deſiſtat, Fraternitas tamen tua, quam ſincera complectimur in Domino charitate, ſolicitudinem ad tempus deponere compulit, quam in exequendis aliis ex debito Paſtoralis officii gerebamus, atque tuam dubitationem Apoſtolico certificare reſponſo.*]

XXXI. Idem Epiſcopo Bajocen. [an. 1208. *Româ in Galliam.*]

Non creditur quis delegatus, niſi delegationem probet.

[f] *Cap.* 10. *eod. tit. in* III. *Compil.* & eſt pars Decretalis, *cùm in jure, ſup. de elect.*
[g] *al.* tibi injungo.
[h] Vid. *l. quicumque, ff. de pub.* & notat. *in l. ſciendum, ff. de verb. oblig.*

CUm in jure [f] petiturus: *Et infrà* 39. Præterea quæſiviſti, cùm tibi ab aliquo ſub hac forma mandatur: Autoritate, quâ fungor, injungo [g], ut talem denuncies excommunicationis ſententiæ ſubjacere; ac tibi ſuper mandato Apoſtolico hæſitanti, ab aliquo non ſit facta fides [h]: an mandatum hujuſmodi exequi tenearis. † Super quo tibi hujuſmodi damus reſponſum, quòd niſi de mandato Sedis Apoſtolicæ certus extiteris, exequi non cogeris quod mandatur.

¶ Pith. 39 *Et infrà.*] Suppleatur *ex cap.* 33. *ſup. de elect. & elect. poteſt.*

XXXII. Idem Pariſien. & Trecen. Epiſcopis, & Abbati Sanctæ Genovefæ. [an. 1208. *Româ in Galliam.*]

Per procuratorem non habentem mandatum, de re ad rem, juriſdictio prorogari non poteſt.

[i] *Cap.* 11. *eod. tit. in* III. *Compil.*
[k] *Scribendum* Virziliacenſis, *vel* Veceliacenſis.
[l] eorum.
[m] *al.* de damnis datis, &c.
[n] fuerunt.
[o] Vide text. *in l.* 2. *& ibi Bart. in fin. ff. ſi cert. pet.*
[p] *dictio,* &, *deeſt in plurib. manuſcr.*

CUm olim [i] Abbas & Conventus Vergiliacen. [k] 40 ſua nobis conqueſtione monſtraſſent, quòd Comes Altiſſiodoren. quoddam ſtagnum, molendinum, & domum in terra eorum conſtruere nitebatur, in ipſorum [l] præjudicium & gravamen; Epiſcopo & Theſaurario Nivernen. commiſimus cauſam ipſam. Per quorum literas accepimus, quòd lite ſuper petitionibus Eccleſiæ conteſtata, receptis utrinque teſtibus, & atteſtationibus publicatis, cùm ſuper dictis teſtium inter Partes fuiſſet poſtmodum diſputatum: Tandem pars Comitis propoſuit, quòd de damnis in nemoribus & rebus aliis datis, ſuper quibus teſtes deponere videbantur, cognoſcere non debebant; cùm in Reſcripto noſtro nulla de damnis [m] mentio haberetur. [*Et infrà* α.] Judices antem interlocuti ſunt [n], quòd ſuper damnis datis à Comite, ad eos cognitio pertinebat. Quo audito, Comes ad appellationis beneficium convolavit. Unde ipſum Judices evocatum, & nec per ſe, nec per reſponſalem idoneum comparentem, excommunicationis vinculo conſtrinxerunt: *Et infrà.* † Quia verò ſuper damnis datis, antequam lis fuerit conteſtata, nequaquam ad dictos Judices cognitio pertinebat; cùm in Reſcripto nulla de illis mentio haberetur: nec ad ipſos potuerit juriſdictio prorogari; cùm procurator ad illa ſolummodo intelligatur conſtitutus, quæ in commiſſionis Literis inveniuntur [o] expreſſa: & [p] poſtquam Comes publicatis atteſtationibus intellexit ſuper his fuiſſe depoſitum, protinùs contradixit: Nos eoſdem Judices pronunciavimus minùs juſtè interlocutos fuiſſe; ac ſæpè dictum Comitem qui ob hoc ad appellationis beneficium convolavit, excommunicationis ſententiâ non fuiſſe ligatum.

[α *Ad quod inter alia fuit ex adverſo reſponſum, quòd cùm ſuper omnibus articulis, de quibus teſtes depoſuerant, lis fuiſſet ſolemniter conteſtata; de ipſis cognoſcere ac pronunciare Judices tenebantur. Ad hoc pars Comitis replicavit, quòd etſi ſuper damnis à procuratore ſuo lis fuerit conteſtata; ei tamen ex hoc non poterat præjudicium generari; cùm ad hoc procurator datus non fuerit, ſed ad illam dumtaxat cauſam, quæ fuerat in Literis commiſſionis expreſſa, ſuper caſtro videlicet, ſtagno & molendino. Ad hoc parte altera reſpondente, quòd Procuratoris factum Comes ulterius impugnare non poterat, quoniam poſt publicationem teſtium minimè duxerat revocandum.*]

¶ Pith. 40 *Vergiliacenſ.*] *Virziliacenſis.* al. *Viergon.* An Viſeliacenſis, Gallicè *Vezelay*, Virziliacenſis Ordinis S. Benedicti diœceſis Eduenſis Gallicè *Vierzon*, vel *Verziliacenſis* S. Mariæ Magdalenæ Verzliacenſis Vizeliaci, ubi Mariæ Magdalenæ templum, meminit Rodulph. Antiſſiodor. Sigebert. an. 745.

XXXIII. Idem Senon. Archiepiſcopo. [c. an. 1209. *Româ in Galliam.*]

Qui acta cauſæ relationis Judicum Delegatorum ſigilla violando aperuit, non auditur poſtmodùm contra ea.

[ſ] *Cap.* 1. *de rer. perm. in* III. *Compil. unde vera narratio facti peti poteſt.*
[t] proceſſerunt.
[t] *al.* acta.
[ſ] 2. *Reg.* 11.

CUm olim [ſ] magiſter S. & B. Archidiaconatum, & Præpoſituram adinvicem commutaſſent: *Et infrà.* Verùm dictus B. Delegatis noſtris non deferens, imò veriùs Delegantem, ſigilla violavit illorum; & ſcripta, quæ nobis fuerant præſentanda, non erubuit aperire. Qui poſtmodum in noſtra præſentia conſtitutus, Adverſario præſente in excuſationem ſuam propoſuit, quòd Judices perperam proceſſerant [t] contra ipſum, cùm acta [t] in ſcriptis minus fideliter redegiſſent: unde timens ne Literas portaret Uriæ [ſ], illorum ſcripta aperuit, & quod ſuſpicatus fuerat, adinvenit. Sane ſi quod expediret melius notaviſſet: vel non recepiſſet ſcripta ſuſpecta, vel recepta nobis fideliter præſentaſſet, & oſtendiſſet cauſam ſuſpicionis propoſitæ coram nobis. Præterea cùm non conquereretur de Judice, quem ei proprio motu [u] conceſſimus: ſed de illo potiùs, quem ipſe duxerat eligendum: & Judices ſuos nobis per eum literas deſtinaſſent, de ipſo pariter conquereretur; verbis ipſius fidem non duximus adhibendam. Sed ut in eo ſaltem puniretur, in quo peccaverat contra acta judicum, quæ temere violarat [x], ipſum (ſicut nec debuimus) noluimus exaudire [y]: ne videretur dolus ſuus ei patrocinium attuliſſe.

[u] *Hæc clauſula, motu proprio, quid operetur, tradit Felin. cap. nonnulli. de reſcr. & latè Gabrielius in Com. Conc. de clauſul. Concl.* 2.
[x] violavit.
[y] *In uno vetuſtiſſimo ita:* ipſum ſicut non debuimus, nec voluimus exaudire.

XXXIV. Idem Abbati 41, & Capellano Sanctæ Mariæ Bononienſi 42. [c. an. 1209. *Româ in Æmiliam.*]

Delegatus non tenetur admittere Collegam ſibi adjunctum per Literas ſubreptitias, nec ipſius Subdelegatum. Hoc dicit, ſecundùm unum intellectum. Vel ſic: Delegatus Subdelegatum collegæ impediti, non tenetur admittere, ſi in Reſcripto eſt clauſula, quòd ſi ambo, &c. Hoc dicit, ſecundùm alium intellectum.

[z] *Cap.* 1. *de paroch. & al. in* III. *Compil.*
[a] Infero quòd Clericus comparens pro altero, ſi non probat plenè, tenetur de rato. Concord. *Auth. generaliter, C. de Epiſc. & Cleric.*
[b] *In codice Barbatiæ ita:* conſtitutus proponere curaviſti.
[c] deeſt, Papa, *in antiquis.*
[d] poſſet.
[e] Vide *l. jura. cum l. ſeq. C. de poſt. & l. nam ad ea, ff. de leg.*

COram dilecto [z] filio M. Diacono Cardinali, (quem tibi & H. nuncio, & Clerico Sanctæ Agathæ adverſario tuo, qui cum inſtrumentis quibuſdam Eccleſiæ, ſed abſque literis de ratihabitione, ad Apoſtolicam Sedem acceſſerat: ſed de rato caverat, ſub fidejuſſoria cautione [a] conceſſimus auditorem) proponere curaviſti [b], quòd cùm quidam in parochia Sanctæ Mariæ in honorem beatæ Agathæ Eccleſiam conſtruxiſſet; Alexander Papa [c] prædeceſſor noſter cauſam ſuper hoc Abbati Sancti Stephani, & Priori Sancti Victoris commiſit terminandam: qui pro Eccleſia Sanctæ Mariæ diffinitivam ſententiam protulerunt. Verùm Capellanus Sanctæ Agathæ ſententiæ parere contempſit. Cùmque ſuper eadem cauſa coram Ferrarien. Epiſcopo, per annum diſceptatum fuiſſet; Pars Eccleſiæ Sanctæ Agathæ bonæ veritate ſuppreſſa, magiſtrum L. Bonon. Canonicum obtinuit eidem Epiſcopo in cauſæ deciſione adjungi: qui cùm cauſæ intereſſe non poſſet; prædictus Epiſcopus, cui per ſequentes Literas mandabatur, ut ſi ambo intereſſe non poſſent, mandati Apoſtolici executionem ea ipſe nihilominus adimpleret: ſententiam prædictam confirmavit, [*Et infrà* α.] Nuncius verò Eccleſiæ Sanctæ Agathæ inter alia propoſuit, quòd cùm dictus magiſter L. vices ſuas alii delegaſſet, Epiſcopus admittere noluit ſubdelegatum, ſed poſt appellationem ad nos interpoſitam ſolus in cauſæ cognitione proceſſit [d]: [*Et infrà* β.] Sed fuit è contrà reſponſum, quòd Ferrarien. Epiſcopus ſolus procedere potuit, cùm in ultimæ commiſſionis Literis fuiſſet inſertum, quòd ſi ambo intereſſe non poſſent, prædictus Epiſcopus nihilominus exequi procuraret: quod non intelligitur, ut ſi per ſe, vel per alios intereſſe non poſſent [e]; quia id rarò vel numquam contingeret, ſed ſi non poſſet perſonaliter intereſſe. † Idem igitur Cardinalis latam ab eodem Ferrarien. Epiſcopo ſententiam confirmavit, & adverſæ Parti ſuper hoc perpetuum ſilentium duxit imponendum. Nos ergo, quod ab eo factum eſt, autoritate Apoſtolica confirmamus.

[α *Capellano S. Agathæ ſub pœna excommunicationis injungens, ut nullum Parochianorum tuorum intra certos terminos commorantium, ad officia Divina, vel Eccleſiaſtica reciperet Sacramenta. Ad hoc dictus Hugolinus ex adverſo reſpondit, quod cum olim Archipresbyter de Paſtino à prædicto Alex. Prædeceſſore noſtro indulgentiam impetraviſſet, ut in vico Caſtellionis, in quo ſuper excreverat populi multitudo, Eccleſiam de novo fundaret. Unde cum* Bononien. *Epiſcopus de mandato ejuſdem Prædeceſſoris noſtri, & locum ſignavit, & primarium lapidem benedixit, & in fundamento ſecundùm conſuetudinem collocavit; & ſic Capellam in eodem loco conſtructam cum tota parochia, quam uſque hodie habet Eccleſia de Paſtino, per* XX. *annos juſtè poſſedit, quam fel. rec. C. PP. præd. n. eis ſuis Literis confirmavit, & nos ſub noſtra protectione recepimus, conſtitutam nobis ab eodem Archipresbytero cenſualem. Unde olim quidam Canonicus Regularis ab Archipresbytero de Paſtino, ut Divina in eadem celebraret officia deputatus, præter autoritatem Archipresbyteri & Capituli de Paſtino, coram prædicto Abbate S. Stephani & Priore S. Victoris de illis citatus apparuit; ſed coram eis judicium non ſubivit. Imò ab ipſis tamquam de ratione ſuſpectis, quia prædictam ſibi voluerunt parochiam vendicare, ad noſtram duxit Audientiam appellandum. Iidem autem Judices non dubitantes Mandati fines excedere, tam ſuper novo quàm veteri populo ſententiam protulerunt; cùm ſecundùm tenorem Literarum directarum ad eos, non potuiſſent niſi de veteri judicare. Poſtmodum verò memoratus Canonicus contra voluntatem, immò prohibitionem Archipresbyteri ſui coram Ferrarien. comparens, ſub eo aliquantulùm litigavit. Sed tandem comperto quòd univerſi familiares ejus ei eſſent adverſi, prædictum Magiſtrum ei fecit adjungi, qui cùm.*]

[β *Unde contra primam ſententiam allegabat, quòd de Commiſſione ad primos Judices impetrata, ad Archipresbyteri notitiam nil pervenit; quòd Judices poſt appellationem legitimè interpoſitam proceſſerunt, & quòd fines mandati fuerunt in proceſſu transgreſſi. Contra ſecundam verò ſimiliter proponebant, quòd Canonicus Regularis, qui coram Ferrarien. Epiſcopo litigavit, non ſolùm non fuerat Procurator datus ad cauſam, ſed etiam contra prohibitionem Archipresbyteri liti ſe præſumpſerat immiſcere, & quòd Ferrarien. ſolus proceſſerat, cum non ei ſoli cauſa fuerit delegata; & Collega ejus, etſi cauſæ nequiverat intereſſe, alii tamen commiſerit vices ſuas; & quòd poſt appellationem etiam ad nos interpoſitam, idem Ferrarien. pro Eccleſia S. Mariæ ſententiam promulgavit. Ad hæc autem Pars altera replicabat, quòd prædicta ſtare non poterant; cùm credi non debeat, quòd à judicibus illis Pars appellaverit adverſa, ad quos nec ſciverat, nec audierat commiſſionis Literas emanaſſe. Præterea cùm in Literis commiſſionis appellationis fuiſſet obſtaculum Partibus interclusum; appellationi interpoſitæ non fuerat deferendum. Inſuper cùm, ſicut Adverſarius fuit in Jure confeſſus, etſi Pars ejus, quaſi ut proſequeretur appellationem, Literas impetravit, nec tamen illis fuerit uſa; pro eodem haberi debeat, ac ſi non fuerit proſecuta. Unde ſententia jam tranſierat in rei judicatæ autoritatem, etſi contra jus litigantis prolata fuiſſet. Cùm autem nec Literæ commiſſionis ad Judices primos obtentæ præſententur in Jure, nec aliter legitimè demonſtretur formam mandati Judices exceſſiſſe; pro ſententia eſt potiùs præſumendum. Quod dicitur ex adverſo, quòd Canonicus ille non fuit procurator; non nocet; cùm ipſe litem coram Ferrarien. Epiſcopo conteſtando factus fuerit Dominus litis, qui generalis ab ipſius fundatione Eccleſiæ procurator fuerat; & ſic agebat, & contrahebat, ac ſi verè Capellæ dominus extitiſſet, præſertim cùm in cauſam non tam Eccleſiæ nomine quàm proprio traheretur, utpote qui Parochianos adjudicatos Eccleſiæ S. Mariæ ad Divina recipiebat officia, & exhibebat eis Eccleſiaſtica Sacramenta. Præterea, cùm ad Archipresbyteri notitiam perveniſſet cauſam ipſam fuiſſe Ferrarien. Epiſcopo delegatam, ſi per Canonicum illum nolebat ſubire judicium, ad agendam cauſam debuerat alium deſtinare: quod cùm non fecerit, ejus eſt negligentiæ imputandum, imò malitiæ potiùs, qui ſic Commiſſionem noſtram viſus fuerit enervare.*]

¶ Pith. 41 *Abbati.*] Alberto, cujus meminit Fr. Leander. 42 *Sanctæ Mariæ Bononienſi.*] Sanctæ Mariæ de porta Ravennat.

XXXV. Idem Præpoſito Sancti Dominici 43 Subdiacono noſtro. [c. an. 1210. *Româ in Liguriam.*]

Locus, ad quem reus ſecurè accedere non poteſt, & Canonicus in cauſa Concanonici delegatus, recuſari poterunt.

[f] *Cap.* 2. *eod. tit. in* IV. *Compil.*
[g] *Hæc verba*, ex una parte, *deſunt in antiquis.*
[h] *In codice Barbatiæ ita:* providi, & diſcreti.
[i] *In omnibus antiq. ita:* ad te; *& initium capitis indicat omnino ita eſſe legendum.*

CUm R. Canonicus [f] Januen. cauſam quæ inter ipſum ex una parte [g], ac P. civem Januen. vertitur, tibi obtinuerit delegari; & idem civis propter multas & graves inimicitias civitatis ſuæ, in tua nequeat præſentia comparere: Mandamus, quatenus ſupradicto R. hujuſmodi optionem relinquas, ut (exceptis Canonicis Januen. quos cùm ſint ejus ſocii, meritò habet Pars adverſa ſuſpectos) in civitate, vel Diœceſi Januen. in qua ſunt multi Viri providi [h], Judicem eligat, coram quo quæſtio terminetur: cui autoritate noſtra diſtrictè præcipias, ut eamdem cauſam juxta Reſcripti à te [i] obtenti tenorem appellatione remota, ſine debito terminare procuret.

¶ Pith. 43 *Dominici.*] V. C. *Doupuini.*

XXXVI. Idem Rotomagen. Archiepiſcopo. [an. 1210. *Româ in Galliam.*]

Si mandatur Judici Delegato, ut illum abſolvat, qui dicit ſe injuſtè excommunicatum; ante probationem illum abſolvere debet. Si autem dicat excommunicationem nullam; probationem nullitatis ante pronuntiationem admittet.

[k] *Cap.* 3. *eod. tit. in* IV. *Compil.*
[l] *Hic eſt*, hujuſmodi, *in quibuſd. manuſcr.*
[m] *Hunc text. dicit Abbas ſingul. eſſe hic ad hoc quòd appellatio injuſtæ ſententiæ veniat nulla.*
[n] utriuslibet.
[o] *Hæc duo verba*, vel injuſtè, *deſunt in vetuſtioribus.*

CUm contingat [k] interdum, quòd Laici: *Et infrà.* Inſuper requiſiti ſumus, cùm quis conqueritur in ſe à ſuo Epiſcopo poſt appellationem ad nos legitimè interpoſitam, vel aliàs injuſtè excommunicationis ſententiam promulgatam: & nos Judicibus damus in mandatis, ut ſi eſt ita, juxta formam Eccleſiæ abſolutionis beneficium illi impendant, vel eamdem ſententiam denuncient eſſe nullam; ac Epiſcopus paratus ſit probare ſe in illum, antequam vocem appellationis emitteret, vel aliàs juſtè hujuſmodi ſententiam protuliſſe; an probationibus non admiſſis liceat Judicibus excommunicatum abſolvere, vel denunciare [l] ſententiam eſſe nullam [m]. † Ad quod taliter reſpondemus, quòd cùm quis conqueritur ſe poſt appellationem ad nos legitimè interpoſitam excommunicatione fuiſſe innodatum; ſemper utriuſque [n] Partis probationes ſunt admittendæ, antequam ad decernendum ſuper hoc aliquid procedatur: per quas denique apparebit, an abſolutione indigeat conquerens, vel denunciandus ſit potiùs non ligatus. In eo verò caſu, cùm excommunicatum quis ſe aſſerit injuſtè; vix vel numquam eſt ejus (antequam abſolutus fuerit) probatio admittenda: niſi tunc tantùm, cùm aſſerit, in excommunicationis ſententia intolerabilem errorem fuiſſe patenter expreſſum; ad quod probandum admittitur antequam abſolutionis gratiam conſequatur. Verùm ſi proponat ſe ſimpliciter excommunicatum injuſtè, ac Epiſcopus ad probandum, quòd juſtè ipſum excommunicavit, ſuas poſtulet probationes admitti, non eſt ante abſolutionem ipſius aliquatenus audiendus; cùm etſi pro certo conſtaret rationabiliter in illum excommunicationis ſententiam promulgatam, nihilominus eſſet ei abſolutio impendenda humiliter poſtulanti: & ideò in hoc caſu illum credimus juxta formam Eccleſiæ protinùs abſolvendum; ut ſic demum probationibus utriuſque Partis admiſſis, utrùm juſtè vel injuſtè [o] ligatus fuerit, decernatur.

XXXVII. Honorius III. Meſſan. & Reginen. Archiepiſcopis. [c. an. 1224. *Româ in Siciliam.*]

Si Subdelegatus Delegati Papæ, juriſdictione uti cœperit; à Delegato removeri non poteſt: & ſi fecerit contra mandàtum, ſive exceſſerit formam reſcripti; proceſſus eſt nullus.

[p] Vid. *l. videamus,* §. *in Faviana, ff. de uſur. & l. cùm Prætor, ff. de verb. ſignific.*
[q] Coadjutores quando dandi ſint & qualiter permittantur, tradit Conc. Trid. *ſeſſ.* 21. *de refor. c.* 6. *& ſeſſ.* 25. *de refor. c.* 7.
[r] *verbum*, adjungere, *deeſt in antiquis.*
[ſ] Vide *l.* 1. *cum not. C. de appellat.*
[t] *In ipſius Honorii Commentariis ſeu Regiſtris, hujus capitis hoc erat initium.*

VEnerabili Fratri noſtro Archiepiſcopo Cuſentin. dedimus in mandatis, ut Cephaluden. Epiſcopum [p] reſtitui faceret ad Epiſcopatum, & ad alia quibus fuerat ſpoliatus: quo reſtituto plenariè, & corporalem ac pacificam poſſeſſionem adepto, ſi Epiſcopus meritò eſſet de dilapidatione ſuſpectus, virum providum & honeſtum provideret coadjutorem [q] eidem adjungere [r], ſine cujus conſilio nihil eorum faceret, quæ ad adminiſtrationem pertinent temporalem; quoaduſque veritate comperta duceremus aliter providendum, interim omne alienationis genus eorum utrique autoritate noſtra diſtrictiùs interdicens. Porrò idem Archiepiſcopus corporis infirmitate gravatus, commiſit in hujuſmodi negotio vices ſuas primo Abbati Sancti Spiritûs de Panormio, ac demum Theſaurario Cuſentin. † Quorum proceſſus nobis exhibitos, de Fratrum noſtrorum conſilio caſſavimus juſtitia exigente; quia videlicet Abbas contra Mandati noſtri tenorem [ſ], ad inquirendum utrùm de dilapidatione ſuſpectus eſſet Epiſcopus, eo non reſtituto proceſſit: & Archiepiſcopus ipſe (cùm jam ſuo functus eſſet officio, dicto Abbati committendo in integrum vices ſuas) hujuſmodi negotium dicto Theſaurario non potuit demandare.

[[t] *Rogatus à vobis olim & Fratribus noſtris chariſſimus in Chriſto fil. noſter Fredericus Romanorum Imperator ſemper Auguſtus, & Rex Siciliæ, ut reſtitueret ven. fr. n. Cephalud. Epiſcopum, quem ſpoliaverat Eccleſiis & aliis bonis ſuis, ſe id liberè facturum viva voce promiſit: unde per ſcripta noſtra Venerabili Fratri noſtro, &c.* ut ſuprà initium capit.]

XXXVIII. Gregorius IX. *S. Præcentori & magiſtro N. Canon. Ambian.* [c. an. 1227. *Româ in Galliam.*]

Si Delegatus pronunciaverit ſe juriſdictionem non habere, ipſam etiam de conſenſu Partium non reaſſumit.

[u] Facit ad hoc *l. ſi quis ad declinandam,* §. *ſin autem, C. de Epiſcop. & Cler. & l. illicitas,* § *fin. ff. de offic. Præſ.*

SIgnificantibus M. muliere, & I. nato ejus, nos noveritis accepiſſe, quòd cùm nobilis mulier Juliana vidua mentiens ſe pauperem [u] contra eos ſuper terris & rebus aliis ad Judices, noſtras Literas impetraſſet, iidem coram eis excipiendo proponere curaverunt, quòd cùm dictæ Literæ ſuggeſto mendacio impetratæ fuiſſent, cùm prædicta Juliana (quæ nobilis eſt & dives) pauperem ſe dixiſſet in eis, coram ipſis (niſi requiſito priùs Domino, ſub cujus juriſdictione ipſi conſiſtunt, & coram quo parati erant eidem exhibere juſtitiæ complementum) non debebant de Jure per tales Literas conveniri; unde dicti Judices interloquendo pronunciarunt ſe per eaſdem Literas procedere non debere: *Et infrà.* Demum fuit à Partibus in quoſdam tamquam in Arbitros taliter compromiſſum, quòd ſi infra terminum in compromiſſo expreſſum cauſam non deciderent, Partes ad eorundem Judicum redirent examen. Verùm Arbitris cauſam infra terminum negligentibus terminare, dicti Judices juriſdictionem per formam compromiſſi hujuſmodi reſumpſerunt: à quibus iidem ſe ſentientes gravari, quòd ſuper his, ſuper quibus ab eis fuerant abſoluti, litigare compellebant eoſdem; ad noſtram audientiam appellarunt. Ideoque mandamus, quatenus ſi eſt ita, revocetis in irritum, &c.